

Skaidrojums pārskatam par konsolidētā kopbudžeta izpildi

Vispārīgie principi

Pārskatā par konsolidētā kopbudžeta izpildi uzrāda valsts budžeta un pašvaldību budžetu izpildi 2018. gadā. Tajā ir apkopoti pārskata gada budžeta ieņēmumi, izdevumi, kā arī finansēšanas darījumi. Pārskats sagatavots atbilstoši naudas plūsmas principam.

Pārskatu par konsolidētā kopbudžeta izpildi (turpmāk – pārskats) veido, apkopojot un konsolidējot valsts un pašvaldību budžetu izpildes pārskatus.

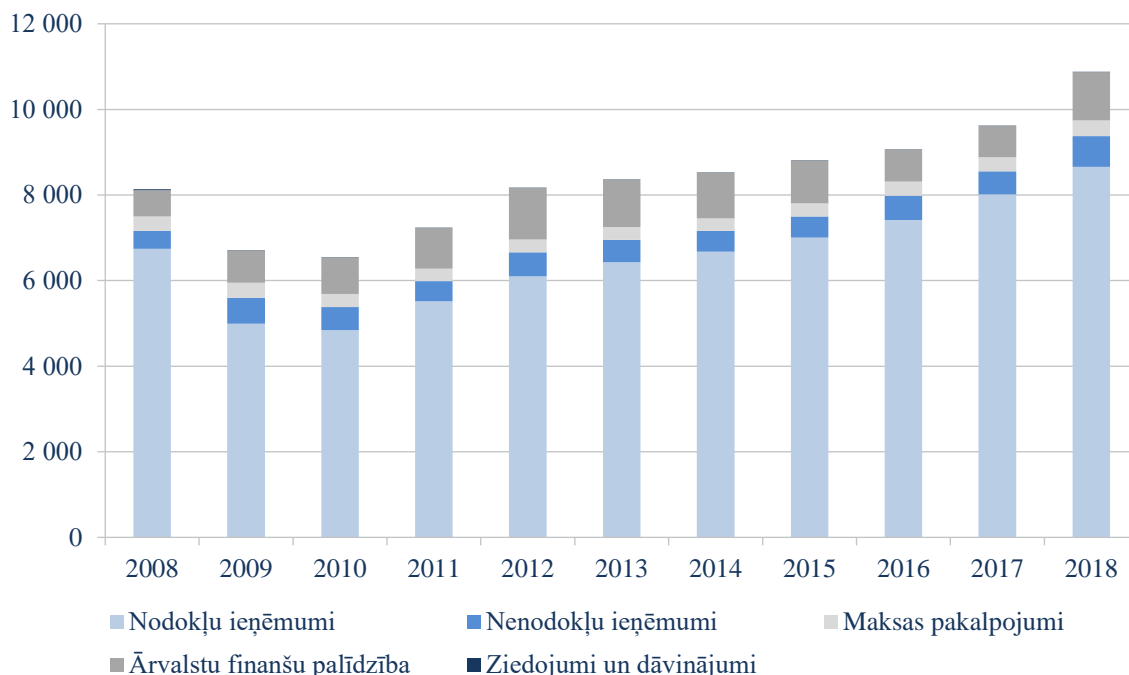
Konsolidētā kopbudžeta izpilde

Ieņēmumi

2018. gadā kopbudžeta ieņēmumi sasniedza 10 878 milj. *euro* vērtību, kas salīdzinājumā ar 2017. gada ieņēmumiem ir par 1 256,5 milj. *euro* jeb 13,1 % vairāk un par 19,5 milj. *euro* jeb 0,2 % mazāk nekā bija plānots¹ saņemt.

Kopbudžeta ieņēmumi –
10 877 994 467 euro

Konsolidētā kopbudžeta ieņēmumu dinamika pa gadiem attēlota 1. attēlā.

1. attēls. Kopbudžeta ieņēmumu struktūra 2008. – 2018. gads (milj. *euro*)

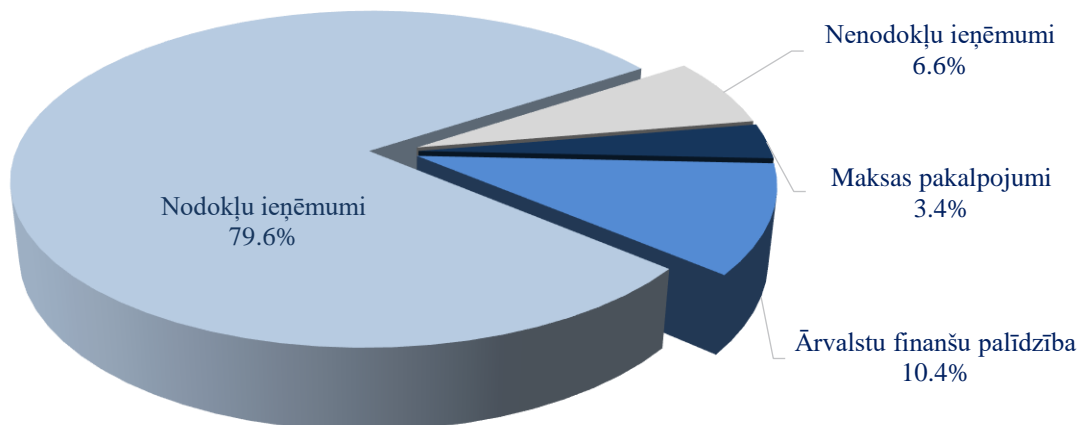
Kopbudžeta ieņēmumu struktūrā 2018. gadā pārsvarā ir nodokļu ieņēmumi – 79,6 %, pārējie ieņēmumi ir 20,4 % (skatīt 2.attēlu).

2018. gadā nodokļu ieņēmumi ir 8 657,7 milj. *euro* vērtībā, kas salīdzinājumā ar 2017. gada nodokļu ieņēmumiem ir par 642,4 milj. *euro* jeb 8 % vairāk un par 92,8 milj. *euro* jeb 1,1 % vairāk nekā bija plānots iekasēt.

Nodokļu ieņēmumi –
8 657 738 453 euro

¹ Saimnieciskā gada plāns ar izmaiņām

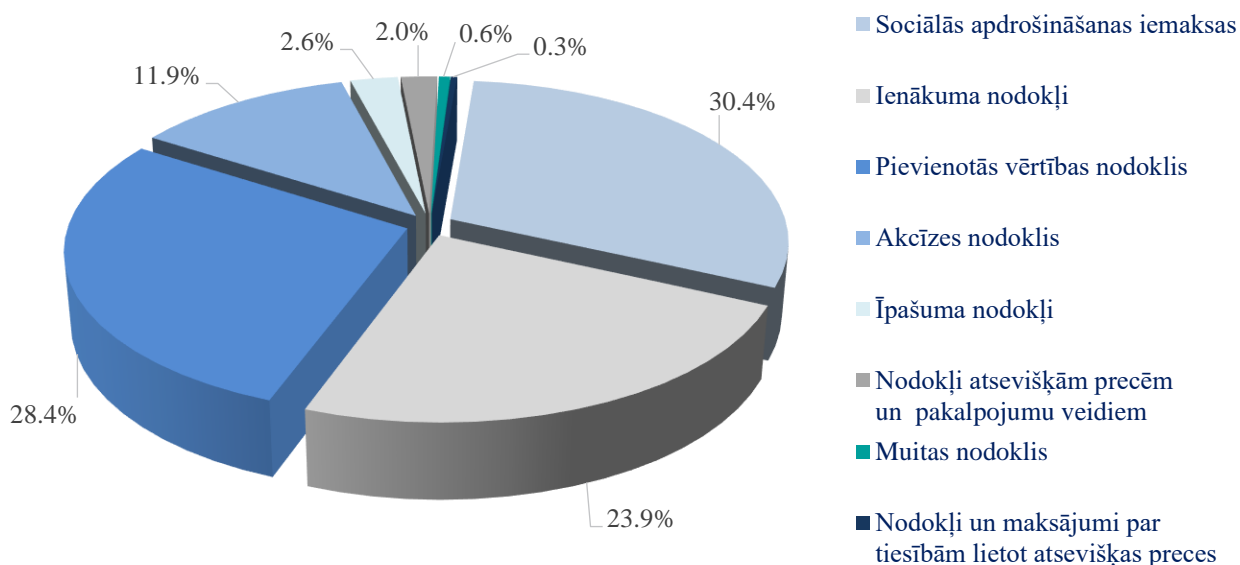
SKAIDROJUMS PĀRSKATAM PAR KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA IZPILDI

2. attēls. Kopbudžeta ieņēmumu struktūra 2018. gadā

2018. gada kopbudžeta nodokļu ieņēmumu struktūru veido (skatīt 3. attēlu):

- sociālās apdrošināšanas iemaksas – 2 628,8 milj. *euro* vērtībā, t.sk. iemaksas Valsts fondēto pensiju shēmā uzrādītas 529,8 milj. *euro* vērtībā,
- pievienotās vērtības nodoklis – 2 457 milj. *euro* vērtībā,
- ienākuma nodokļi – 2 066,3 milj. *euro* vērtībā,
- akcīzes nodoklis – 1 029,2 milj. *euro* vērtībā,
- īpašuma nodokļi – 223,1 milj. *euro* vērtībā,
- nodokļi atsevišķām precēm un pakalpojumu veidiem – 170,4 milj. *euro* vērtībā,
- muitas nodoklis – 52,8 milj. *euro* vērtībā,
- nodokļi un maksājumi par tiesībām lietot atsevišķas preces – 30,1 milj. *euro* vērtībā.

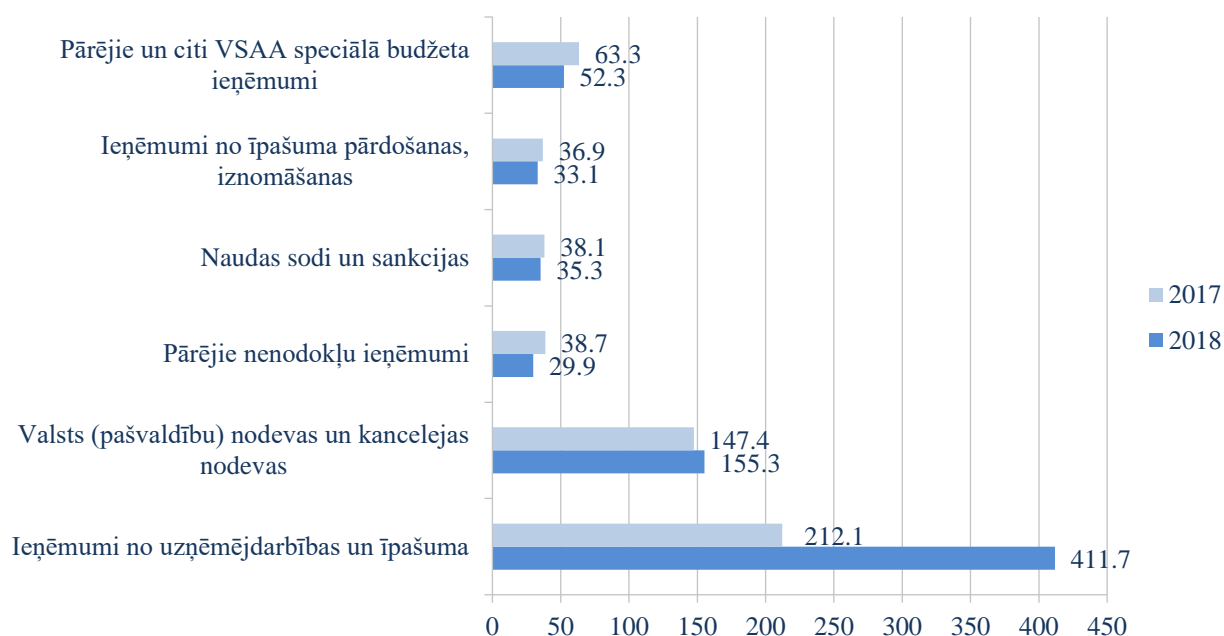

3. attēls. Kopbudžeta nodokļu ieņēmumu struktūra 2018. gadā

Nenodokļu ieņēmumi pārskata gadā ir 6,6 % no kopbudžeta ieņēmumiem. Lielāko daļu nenodokļu ieņēmumu veido ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma – 411,7 milj. *euro* vērtībā jeb 57,4 % no nenodokļu ieņēmumiem. Pārējo nenodokļu ieņēmumu daļu veido (skatīt 4. attēlu):

Nenodokļu ieņēmumi –
717 658 692 euro

- valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas 155,3 milj. *euro* vērtībā jeb 21,6 % no nenodokļu ieņēmumiem,
- naudas sodi un sankcijas 35,3 milj. *euro* vērtībā jeb 4,9 % no nenodokļu ieņēmumiem,
- ieņēmumi no valsts (pašvaldības) īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizācijas 33,1 milj. *euro* vērtībā jeb 4,6 % no nenodokļu ieņēmumiem,
- pārējie nenodokļu ieņēmumi 29,9 milj. *euro* vērtībā jeb 4,2 % no nenodokļu ieņēmumiem,
- pārējie un citi Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālā budžeta ieņēmumi 52,3 milj. *euro* vērtībā jeb 7,3 % no nenodokļu ieņēmumiem.

4. attēls. Nenodokļu ieņēmumu struktūra 2017. gadā un 2018. gadā (milj. *euro*)

Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem 2018. gada kopbudžetā ir 366,8 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar 2017. gadu, tie ir palielinājušies par 34,2 milj. *euro* jeb par 10,3 %.

Ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumi 2018. gadā kopbudžetā ir 1 131,3 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar 2017. gadu, tie ir palielinājušies par 401,7 milj. *euro* jeb par 55,1 %.

Ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumi 2018. gadā kopbudžetā ir 4 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar 2017. gadu, tie ir samazinājušies par 3,5 milj. *euro* jeb par 46,7 %. Lielākos ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumus veido juridisko personu ziedojumi, kas 2018. gada kopbudžetā ir 3,5 milj. *euro* vērtībā.

Izdevumi

2018. gada kopbudžeta izdevumi ir 11 093,4 milj. *euro* vērtībā. Uzturēšanas izdevumi ir 9 905,3 milj. *euro* jeb 89,3 % no kopbudžeta izdevumiem. Kapitālajiem izdevumiem izlietoti 1 188,1 milj. *euro* jeb 10,7 % no kopējiem kopbudžeta izdevumiem. Konsolidētā kopbudžeta izdevumi pa gadiem attēloti 5. attēlā.

Kopbudžeta izdevumi –
11 093 410 788 *euro*

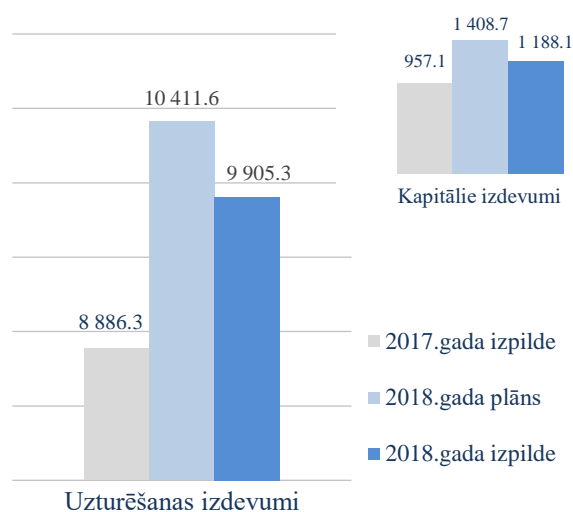

5. attēls. Kopbudžeta izdevumu struktūra 2008. – 2018. g. (milj. *euro*)

Kopbudžeta izdevumi pārskata gadā ir palielinājušies par 1 250 milj. *euro* jeb par 12,7 %, salīdzinot ar 2017. gadu, un veikti par 726,9 milj. *euro* jeb 6,1 % mazāk nekā bija plānots. Uzturēšanas izdevumi pārskata gadā palielinājušies par 1 019 milj. *euro* jeb par 11,5 %, salīdzinot ar 2017. gadu, un veikti par 506,3 milj. *euro* jeb 4,9 % mazāk nekā bija plānots. Kapitālie izdevumi pārskata gadā palielinājušies par 231 milj. *euro* jeb par 24,1 %, salīdzinot ar 2017. gadu, un veikti par 220,6 milj. *euro* jeb 15,7 % mazāk nekā bija plānots (skatīt 6. attēlu).

Uzturēšanas izdevumu struktūrā (skatīt 7. attēlu) lielāko īpatsvaru veido kārtējie izdevumi 3 981,5 milj. *euro* vērtībā jeb 40,2 % no uzturēšanas izdevumiem un 35,9 % no kopbudžeta izdevumiem. 2018. gadā atlīdzībai tērēti 2 452,1 milj. *euro* jeb 24,8 % no uzturēšanas izdevumiem un 22,1 % no kopbudžeta izdevumiem.

Subsīdiju un dotāciju un sociālo pabalstu izdevumi ir 5 341 milj. *euro* vērtībā jeb 53,9 % no uzturēšanas izdevumiem un 48,1 % no kopbudžeta izdevumiem.

6. attēls. Uzturēšanas un kapitālie izdevumi salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu un pārskata gada plānu (milj. *euro*)

7. attēls. Uzturēšanas izdevumu struktūra 2018. gadā (milj. euro)

Subsīdiju un dotāciju un sociālo pabalstu izdevumi pārskata gadā ir palielinājušies par 608,1 milj. *euro* jeb 12,8 %, salīdzinot ar 2017. gadu. Subsīdijas, dotācijas un sociālo pabalstu izdevumus veido:

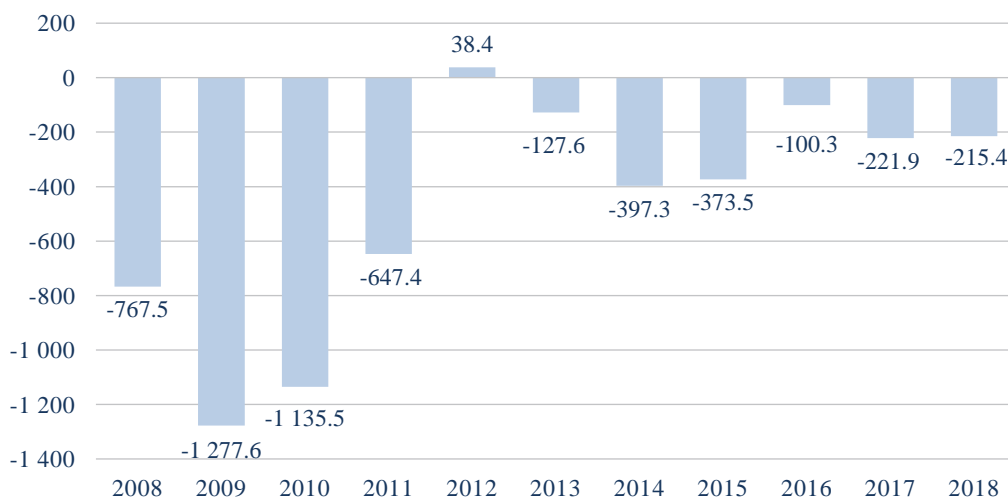
- sociālie pabalsti 3 064,9 milj. *euro* vērtībā jeb 30,9 % no uzturēšanas izdevumiem un 27,6 % no kopbudžeta izdevumiem,
- subsīdijas un dotācijas 2 276,2 milj. *euro* vērtībā jeb 23 % no uzturēšanas izdevumiem un 20,5 % no kopbudžeta izdevumiem.

Finansiālā bilance

Pārskata gadā kopbudžeta finansiālās bilances rezultāts ir deficīts 215,4 milj. *euro* vērtībā jeb **0,7 % no iekšzemes kopprodukta** (turpmāk – IKP²), salīdzinājumam – 2017. gadā kopbudžeta finansiālā bilance bija ar deficītu 221,9 milj. *euro*.

Konsolidētā kopbudžeta finansiālās bilances rezultāts pa gadiem attēlots 8. attēlā.

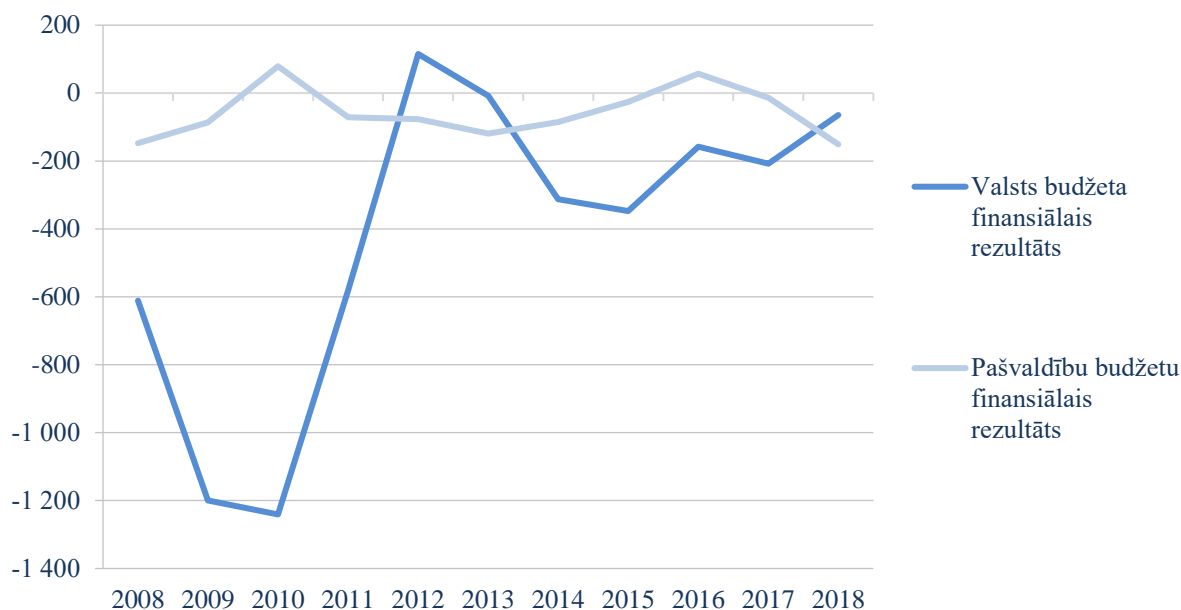
Finansiālās bilances
deficīts
215 416 321 euro

8. attēls. Konsolidētā kopbudžeta finansiālā bilance 2008. g. – 2018. g (milj. euro)

² šajā skaidrojumā aprēķinos lietota Centrālās statistikas pārvaldes mājaslapā publicētā 2018. gada IKP vērtība 29 523,7 milj. *euro* faktiskajās cenās

Konsolidētais kopbudžeta finansiālās bilances rezultāts veidojas no valsts budžeta finansiālās bilances rezultāta, kas 2018. gadā ir deficīts 64,5 milj. *euro* vērtībā, un pašvaldību budžeta finansiālās bilances rezultāta, kas 2018. gadā ir deficīts 151 milj. *euro* vērtībā. Konsolidētā kopbudžeta finansiālās bilances ietekme no valsts budžeta un pašvaldību budžeta finansiālās bilances rezultāta pa gadiem apskatāma 9. attēlā.

9.attēls. Valsts budžeta un pašvaldību budžetu finansiālais rezultāts 2008. – 2018. gadā (milj. euro)

Konsolidācija

Konsolidētajā kopbudžeta izpildē iekļauj katras ministrijas, centrālās valsts iestādes pārskatu, kas iekļauj valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta izpildes pārskatus, un pašvaldības pārskatu, kas iekļauj pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu iesniegto budžeta izpildes pārskatu.

Konsolidāciju veic, summējot visus pārskatos uzrādītos rādītājus un izslēdzot savstarpēji atbilstošu ieņēmumu un izdevumu posteņus, pielietojot mazākuma principa metodi, t.i., izslēdzot savstarpēji ekonomiski atbilstošo pozīciju mazākās vērtības. Atšķirības starp darījuma partneru pārskatos uzrādītām savstarpēji atbilstošām pozīcijām galvenokārt veidojas, jo viens darījuma partneris veic budžeta izdevumus pārskata gada pēdējās darba dienās, bet otrs darījuma partneris naudas līdzekļus saņēmis nākamajā pārskata gadā.

Pārskatā konsolidētas šādas budžeta izpildes pozīcijas:

Ieņēmumi/ izdevumi – 826 197 297 euro vērtībā, t.sk.:

- **pakalpojumi** (izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kods (turpmāk – EKK) 2200, ieņēmumu kodi 19.5.0.0., 21.3.0.0., 21.4.0.0.) – **2 633 507 euro** vērtībā,
- **pārējie procentu maksājumi** (izdevumu EKK 4300, ieņēmumu kods 8.4.0.0.) – **1 137 814 euro** vērtībā,
- **pašvaldību uzturēšanas izdevumu transferti valsts budžeta iestādēm** (izdevumu EKK 7200, ieņēmumu kodi 12.3.0.0., 19.5.0.0., 19.7.0.0., 20.7.0.0., 21.4.0.0.) – **2 388 813 euro** vērtībā,
- **valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti citiem budžetiem noteiktam mērķim** (izdevumu EKK 7300, ieņēmumu kods 18.6.0.0.) – **552 607 534 euro** vērtībā,

- **pārējie valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti citiem budžetiem** (izdevumu EKK 7400, ieņēmumu kods 18.6.0.0.) – **59 136 563 euro** vērtībā,
- **no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu uzturēšanas izdevumu transferti pašvaldībām** (izdevumu EKK 7800, ieņēmumu kods 17.2.0.0.) – **1 087 631 euro** vērtībā,
- **pašvaldību kapitālo izdevumu transferti** (izdevumu EKK 9200, ieņēmumu kodi 19.5.0.0., 19.7.0.0., 21.1.0.0.) – **92 133 euro** vērtībā,
- **valsts budžeta transferti kapitālajiem izdevumiem citiem budžetiem noteiktam mērķim** (izdevumu EKK 9500, ieņēmumu kods 18.6.0.0.) – **206 241 111 euro** vērtībā,
- **pārējie valsts budžeta kapitālo izdevumu transferti citiem budžetiem** (izdevumu EKK 9700, ieņēmumu kods 18.6.0.0.) – **872 191 euro** vērtībā;

Finansēšana – 194 075 312 euro vērtībā, t.sk.:

- **naudas līdzekļi un noguldījumi** (kods F20010000/ F20020000) – **20 518 849 euro** vērtībā,
- **aizņēmumi/ aizdevumi** (kods F40010000/ F40020000) – **173 556 463 euro** vērtībā.

Gada pārskata 6. pielikumā uzrādīta valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta izpilde. Informācija par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta izpildi atklāta gada pārskatā no 7. līdz 16. pielikumam.

Pielikumi ir pārskata neatņemama sastāvdaļa

Gada pārskata 17. pielikumā uzrādīta pašvaldību konsolidētā budžeta izpilde (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus). Informācija par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus) atklāta gada pārskatā no 18. līdz 20. pielikumam.